

Akwụkwọ Daniel — Nọmba Iri Atọ na Atọ

“Akara-akara” nke Chineke Edekwasiri N’oge Iwu Ụbọchị Ụka: Nnyocha Amụma banyere Daniel Isi nke 6

Jeff Pippenger
2023-12-28

“Akara” nke Chineke nke a pụrụ ihu, ka a na-apị n’oge iwu ụbọchị Sọnde.

“Ọ dighị onye ọbụla n’ime anyị ga-anata akara nke Chineke ma ọ bụrụ na e nwere ọbuna otu ntụpọ ma ọ bụ otu unyi n’agwà anyị. E hapuru ya n’aka anyị ka anyị dozie ntụpọ dị n’agwà anyị, ka anyị sachapụ ụlọ nsọ nke mkpuruobi site n’ihe ọ bụla na-emeru ya. Mgbe ahụ ka mmiri ozuzo nke ikpeazu ga-adakwasị anyị, dika mmiri ozuzo mbụ dakwasiri ndị na-eso ụzọ Kraist n’Ụbọchị Pentikost....”

“Gini ka unu na-eme, umunna, n’oru ukwu a nke kwadebe? Ndi ahụ na-ejikota onwe ha na ụwa na-anata ukpuru odidi nke ụwa ma na-akwadebe maka akara nke anu ohia ahụ. Ndi ahụ na-enweghi ntukwasị obi n’onwe ha, ndi na-eweda onwe ha ala n’ihu Chineke ma na-eme ka mkpuruobi ha di ocha site n’irube isi n’eziokwu—ndi a na-anata ukpuru odidi nke eluigwe ma na-akwadebe maka akara nke Chineke n’egedege ihu ha. Mgbe iwu ahụ ga-aputa ma tinye akara ahụ, agwa ha ga-anogide di ocha, na-enweghi ntupọ, ruo mgbe ebighi ebi.” Testimonies, volume 5, 214, 216.

Daniel natara akara nke a pụrụ ihu anya mgbe a tbara ya n’olulu odum; ya mere, isiakwukwo ahụ na-anochi anya iwu eze nke ụbọchị Sọnde.

Mgbe ahụ, ndi ikom a zuzoro n’ihu eze, si eze, Mara, O eze, na iwu ndi Midia na ndi Peasia bu nke a: na o dighi ihe eze nyere n’iwu ma o bu ukpuru eze guzobere a puru igbanwe. Mgbe ahụ, eze nyere iwu, ha wee kpota Daniel, tuba ya n’olulu odum. Ugbu a, eze kwuru, si Daniel, Chineke gi, onye i na-ejere ozi mgbe niile, Ya ga-anaputa gi. E wee weta nkume, dobe ya n’onu olulu ahụ; eze werekwa akara aka ya, na akara aka nke ndi-isi ya kaa ya akara; ka e wee ghara igbanwe nzube ahụ banyere Daniel. Daniel 6:15–17.

Akuko ahụ akwusighi n’ebe ahụ, ma o na-ejedebe ebe o malitere. Ahiri nke Daniel isi nke isii na-egosi njiko ahụ nke ndi eze nta otu nari na iri abuo duuru n’uzo bu isi, tinyere ndi isi ala abuo ndi ozọ di ala, ma o so kwa ndi ndumodu, ndi isi agha, na ndi govanọ. E hiwere njiko akuku-ise ahụ iji duhie eze ka o wee kpagbuo Daniel. Akuko ahụ na-ejedebe na ikpe ha, n’ihi na ha na-anochi anya ikpe puru iche nke na-eme n’oge iwu Sunday; ikpe nke a na-adighi eduzi megide ndi na-anochi anya Daniel ma o bu eze, kama megide ndi ahụ duhiri eze.

Eze wee nye iwu, ha wee kpota ndi ikom ahụ boro Daniel ebubo, wee tuba ha n’olulu odum, ha onwe ha, umu ha, na ndi nwunye ha; odum ndi ahụ wee merie ha, wee nyajie okpukpu ha niile n’iberibe tupu ha eruo ala olulu ahụ. Daniel 6:24.

N'ọ̀nọ̀dụ amụma, ọ bụ mgbe niile ụka ka na-eduhie ọchịchị, ma isi nke isii na-akọwapụta aghughọ e mere megide eze. Mgbe Ehab hụchara nnukwu ngosiputa nke ike Chineke n'Ugwu Kamel, Ịlajja duru ya site n'ime mmiri ozuzo laghachi n'ebe Jezebel nọ. Ehab enweghị ihe kpatara ya ga-eji chee na Jezebel agaghị enwe mmetụta site n'akaebe dị ike nke ike Chineke, ma e duhela Ehab banyere ikpọasi miri emi Jezebel kpọrọ Ịlajja nke gbanyesiri mkpọrọgwu ike. Akukọ banyere Ịlajja n'ịluso Ehab na Jezebel ọgụ na-emegharikwa ọzọ n'akukọ banyere Jọn Onye Na-eme Baptizim (onye bụ Ịlajja), na Herod na Herodias.

Mgbe n'ubochi omumu ya, Herod, onye mmanya na-egbu, kwere Salaume, (ada Herodias), okara alaeze ya, ọ turu anya na Herodias ga-achọ isi Jọn. A na-eduhie ndi eze, ma ọ buru Ehab, Herod ma ọ bụ Daraios, site n'aka nwanji na-adighi ọcha site n'igba egwu nke ndi amuma ugha Jezebel, ma ọ bụ igba egwu nke ada Herodias, ma ọ bụ njiko mmadu ise ahụ n'akukọ Daniel. A ghogbukwara Pajlet site n'aka ndi nchujàà ruru aru, ndi nochiri anya "chogochi" ndi Juu, ma chogochi na-anochi anya nwanji.

Nduhie bu otu n'ime njirimara nke ndabere amuma, ma Alakuba nke Ahuhu nke ato bu ugha a na-eji aghogbu Mba Ndi Di n'Otu n'ubochi ikpeazu site n'egwu. A kowawori ma "nduhie" ahụ ma "ughu" nke na-emeputa nduhie ahụ n'Okwu amuma nke Chineke. A kowawori oru Alakuba, na papasi igbo isi nke asato n'ime isi asaa ahụ, dika akuku nke ozi ahụ a kpughere n'ubochi ikpeazu, nke bu Mkpughe nke Jisos Kraist. Ya mere, ikpughe nduhie nke Dairos na Daniel isi nke isii bu akuku nke ozi nke mejuputara ozi nke Mkpụ Etiti Abali. Nduhie ahụ bu ihe mejuputara nke na-agwo kpankpan onya na-egbu egbu ahụ, si otu a kpoliteghachi papasi dika alaeze nke asato na nke ikpeazu. N'ime nduhie Dairos, ndi isi ochichi abuo ahụ dapuru n'ezi okwukwe na ndi isi otu nari na iri abuo ahụ bu ndi nnochianya nke njiko aghughu ahụ, ndi e ji Daniel tunyere.

Otu nari na iri abuo bu akara nke ndi na-eso uzọ Chineke n'oge Pentikost.

N'ubochi ndi ahụ, Pita biliri n'etiti ndi na-eso uzọ, si, (onugugu aha ndi ahụ niile di ihe di ka otu nari na iri abuo.) Oru Ndiози 1:15.

Pentikost na-anochi anya iwu ubochi Sode mgbe a na-etinye akara ahụ, ndikwa isi nari na iri abuo ndi ghogburu Dairos bu ihe nnochianya nke ukochukwu ugha n'oge iwu ubochi Sode. A na-egosi otu abuo nke ndi na-aghogbu eze ahụ site n'aka ndi isi ochichi abuo ndi dapuru okwukwe na ndi isi nari na iri abuo ndi dapuru okwukwe. A na-agu ndi isi ochichi abuo ahụ n'otu na Daniel, onye bu onye amuma. Otu abuo ahụ na-aghogbu Dairos na-anochi anya otu igwe ndi amuma ugha na otu igwe ndi nchujàà ndi emeruru emeru.

Ahuhu diri ndi ozuzu aturu ahụ bu ndi na-ebibi ma na-achusasi aturu nke ebe ita nri m! ka Onyenwe anyi kwuru. Ya mere otu a ka Onyenwe anyi, Chineke nke Izrel, kwuru megide ndi ozuzu aturu ahụ bu ndi na-azu ndi m; Unu achusasi igwe aturu m, chupukwa ha, unu agaghikwa eletara ha anya: lee, M ga-eleta unu ajo omume nke omume unu, ka Onyenwe anyi kwuru. M ga-achikotakwa ndi foduru n'igwe aturu m n'ala niile ebe M chupuru ha, M ga-emekwa ka ha laghachi n'ogige ha; ha ga-amị mkpuru, baakwa uba. M ga-edokwa ndi ozuzu aturu n'elu ha, ndi ga-azu ha: ha agaghị atukwa egwu ọzọ, ha agaghikwa ada mba, ọ dighikwa onye ga-efu n'etiti ha, ka Onyenwe anyi kwuru. Lee, ubochi na-abia, ka Onyenwe

anyị kwuru, mgbe M ga-ebulitere Devid Alaka ezi omume, Eze ga-achikwa ma nwee oganihu, meekwa ikpe na ezi omume n'ụwa. N'ubochi ya Juda ga-azoputa, Izrel ga-ebikwa n'udo: nke a bukwa aha a ga-akpo ya, ONYENWE ANYI BU EZIOKWU ANYI. Ya mere, lee, ubochi na-abia, ka Onyenwe anyi kwuru, mgbe ha agakwaghi asi, Onyenwe anyi di ndu, onye duputara umu Izrel n'ala Ijipt; kama, Onyenwe anyi di ndu, onye duputara, durukwa mkpuru nke ulo Izrel n'ala ugwu, nakwa n'ala niile ebe M chupuru ha; ha ga-ebikwa n'ala nke ha. Obi m nke di n'ime m agbajela n'ihidi amuma; okpuku m niile na-ama jijiji; adi m ka nwoke mmanya na-egbu, dikwa ka nwoke mmanya meriri, n'ihidi Onyenwe anyi, na n'ihidi okwu nke idi nsọ Ya. N'ihidi na ala ahụ juputara n'ndi na-akwa iko; n'ihidi iyi onu ka ala ahụ na-eru uju; ebe mara mma nke ozara akponwula, uzọ ha bukwa ajo uzọ, ike ha adighikwa n'ezidi uzọ. N'ihidi na ma onye amuma ma onye nchujà bu ndi ruru aru; ee, obuna n'ulo m ka M huru ajo omume ha, ka Onyenwe anyi kwuru. N'ihidi nke a, uzọ ha ga-adiri ha ka uzọ na-amidi amidi n'ochichi: a ga-achụ ha, ha adakwa n'ime ya: n'ihidi na M ga-ewetara ha ihe ojoo, obuna afọ nleta ha, ka Onyenwe anyi kwuru. Jeremiah 23:1-12.

“Afọ nleta” nke Jeremaya bu ikpe nke ndi nkata ahụ bu ndi ghogburu Darius. Ikpe a na-ekpe ndi amuma ugha na ndi nchujà bu isiokwu nke Okwu amuma ahụ. Ma di nnoo ka nchujà rere ure duru ma ghogbuo ndi ochichi Rom imegide Kraist, nkata ahụ di na Daniel isi nke isii na-ekwu maka eziokwu amuma ahụ kpomkwem.

Ahiri amuma nke isi nke ise nke Daniel na-egosiputa ikpe nchikwa e meputara megide mpi Republican na mba United States n'iwu Sode. A na-emezu ikpe ahụ site n'Islam nke Ahuhu nke ato, nke si n'uzo nzuzo banye n'alaeze ahụ site n'akuku mgbidi ndida a na-echeghi nche. Ahiri iwu Sode di n'isi nke ato nke Daniel na-akowaputa ndi Chineke ka a na-ebuli elu di ka okoloto nye uwa dum n'oge ahụ kpomkwem. Isi nke isii na-elekwasị anya n'ikpe e mere megide ndi amuma ugha n'otu akuko ihe mere eme ahụ kpomkwem.

N'iwu Sode na United States, mpi Protestant nke dapuru n'okwukwe mejuputara klaasi abuo: otu nke na-akwado Sode dika ubochi ofufe, na nke ozo nke n'efu na-ekwuputa na ha na-akwado Sabbath dika ubochi ofufe. Ndi kweoro ha n'ime mpi Republican bu otu Democrat na Republican. E ji ndi Sadducees na Pharisees n'oge Kraist mee ihe nnochianya nke mpi abuo ahụ nke dapuru n'okwukwe. Ndi eze abuo ndi dapuru n'okwukwe na ndi nchujà nari na iri abuo n'aghugho Daraios na-anochikwa klaasi abuo nke mpi Protestantism nke dapuru n'okwukwe. O bu ezie na ha bu n'eziokwu ndi ndoro ndoro ochichi n'oge akuko ahụ mere, odinaya amuma ahụ na-egosi na o bu ike okpukpe nke dapuru n'okwukwe ka na-eduhie steeti ahụ.

Akuko ahụ, dika e gosiri ya n'Ugwu Kamel, na-akowaputa klaasi abuo nke ndi amuma ugha; ndi amuma Bel na ndi amuma nke ohia (Ashtaret). N'otu ha, ha na-anochi anya njikota nke uka na ochichi, n'ihidi na Bel bu chi nwoke, Ashtaret kwa bu chi nwanyi. Ilaija mechara gbuo ndi amuma ugha nke Ugwu Kamel, dika e si tuba njiko ahụ nke Daniel isi nke isii n'olulu odum.

Elaija wee si ha, Jideni ndi amuma Beal; ekwela ka obuna otu n'ime ha gbanahu. Ha wee jide ha: Elaija wee kpo ha gbadaa n'iyi Kishon, wee gbuo ha n'ebe ahụ. 1 Ndi Eze 18:40.

N'otu akuko Ugwu Kamel ahu, nke Jón Onye-nme-baptizim nọchiri anya ya, ike nke na-eduhie bu nwaanyi ahu. Akuko abuo ahu na-egosi ndi nduhie di ka ndi na-agba egwu, ma o bu gburugburu aja ha n'Ugwu Kamel, ma o bu n'oriri omumu Herod nke mmanya juru ebe nile, ebe Salome mere egwu nduhie ya. Onu, ahiri abuo ahu na-akowa njikota uka na ochichi nke e guzobere nke oma n'iwu Sonde, nakwa na uka ndi dapuru n'ezi okwukwe nke United States bu umu nwanji Herodias, onye bu Jezebel, bu ndi ha abuo nọchiri anya Katolik. Ubochi omumu Herod na-akara njedebe nke alaeze nke isii nke anu ohia nke uwa, ma n'otu oge ahu o na-akara ubochi omumu nke alaeze nke asaa nke amuma Baijul (the United Nations).

N'ime nkwa ahu e nyere Salome n'onwe ya, Herod kwetara inye Salome okara alaeze ya, si otu a mee ka a mata na alaeze nke asaa na-anochi anya ngwakota nke okara choochi na okara ochichi. Alaeze ahu na-amalite mgbe e nyere Herodias isi Jon. N'ihii nke a, a na-anochi anya alaeze nke asaa n'Isi nke iri na asaa nke Mkpughe, dika nke na-aga n'ihu ma naani obere oge. O bu n'oge iwu Sonde ka a na-etinye njiko ato ahu nonodu ya, n'ihii na n'ebe ahu ka ndi eze iri ahu kwetara inye anu ohia ahu alaeze ha nke di mkpumpku ndu ya ruo otu "awa." Otu "awa" ahu bu "awa" nke nsogbu iwu Sonde, nke na-amalite na United States ma kwusi mgbe Maikel biliri.

Mpi iri ahu i huru bu ndi eze iri, ndi na-anatabeghi alaeze ruo ugbo a; ma ha ga-anata ikike dika ndi eze otu awa ha na anu ohia ahu. Ndi a nwere otu uche, ha ga-enyekwa anu ohia ahu ike na ochichi ha. Ndi a ga-aluso Nwa Aturu ahu agha, ma Nwa Aturu ahu ga-emeri ha: n'ihii na o bu Onyenwe ndi nwe niile, na Eze ndi eze niile: ndi so kwa ya bu ndi a kporo, na ndi a hooro, na ndi kwesi ntukwasii obi. Mkpughe 17:12-14.

Ndi eze iri ahu, nke Herod nọchiri anya ya, kwenyere n'ubochi omumu nke alaeze nke asaa inye anu ohia ahu okara alaeze ha n'oge nsogbu iwu ubochi Sonde, nke a nọchiri anya ya dika "otu awa." N'ime "awa" ahu, e dere ihe odide ahu n'ahu mgbidi Belshaza. N'ime "awa" ahu, a tubara Shedrak, Mishak na Abednego n'ime oku ukwu ahu, a kwa buliri ha elu n'igwe ojii dika e siri bulie ndi ama abuo nke Mkpughe isi nke iri na otu. E jikotara njiko ahu nke akuku ato site n'aghugho nke anu ohia nke uwa ruru, bu onye na-eme ka oku si n'eluigwe ridata n'ihu mmadu.

M'hu kwa ozọ anu ohia ozọ ka o na-aputa n'ala; o nwekwara mpi abuo di ka nke nwa aturu, o na-ekwukwa okwu di ka agwo ukwu. O na-arukwa ike nile nke anu ohia mbu ahu n'ihu ya, ma na-eme ka uwa na ndi bi n'ime ya kpo isiala nye anu ohia mbu ahu, onye e gworo onya onwu ya. O na-emekwa nnukwu oru ebube, nke mere na o na-eme ka oku si n'eluigwe rituo n'uwa n'ihu mmadu nile, ma site n'oru ebube ndi ahu o nwere ike ime n'ihu anu ohia ahu, o na-eduhie ndi bi n'uwa, na-agwa ndi bi n'uwa ka ha mee onyinyo nye anu ohia ahu, nke e meruru ahu site na mma agha, ma di ndu. Mkpughe 13:11-14.

A na-eduhie uwa, o bughii nke ukwu site n'oru ebube ndi ahu, kama site n'"uzo nke oru ebube ndi ahu" ndi o nwere ike ime. Nkebi okwu ahu bu "uzo nke oru ebube ndi ahu" bu mgbakwunye e tinyere, ma o na-edobe ntukwasii-ike ziri ezi n'oru ebube ndi ahu, nke ekwesiri ilebara anya nke oma. O di mkpa imata uzo ozi ugha ahu (oku sitere n'eluigwe) si eduhie uwa, n'ihii na anyi no ugbo a n'ime akuko ihe mere eme ahu n'onwe ya ebe a na-etinye ndi bi n'uwa nonodu irapara n'uche site n'"okporo uzo ukwu nke omuma" nke ndi ahia ndi uwa onu nke uwa na-achikwa ma na-agbaghari aghugho. Isiokwu ahu ka anyi ga-ahapu ruo n'isiokwu ndi ga-esote, ma ihe anyi

na-arịba ama ugbu a bu nani na aghugho ahụ e mere n'ahụ ndị eze na ndị isi, nke emere n'ebe Daraios nọ, bu isiokwu amuma puru iche, nke nwere otutu akuku jikotara onu ndi di mkpa ka amata.

A na-achiko njiko ahụ okpukpu ato site n'aghugho nke igba egwu aguụ anụ ahụ nke Salome n'ihu ndi ochichi n'oriri omumu Herod. Aghugho ahụ e tinyere n'ike n'ebe Pailet nọ, nke bu nke okpukpu abuo n'udi ya, bu ebubo ahụ na Kraist na-akpata ma na-akwalite nupu isi megide ike ochichi ala, nakwa na O na-ekwulu Chineke megide ike okpukpe. N'akuko ihe mere eme ahụ, ndi iro ato zokoro onu. Ike Rom (alaeze), Barabas, Kraist ugha (onye amuma ugha), na choochi ndi Juu dapuru n'ezie okwukwe (anụ ohia). Choochi dapuru n'ezie okwukwe ghogburu ochichi Rom (alaeze), site n'ugha ahụ okpukpu abuo nke nupu isi na nkwulu megide Chineke.

Mgbe emesia kpotee Daraios n'ezie banyere ebumnobi ndi aghugho ya, a manyere ya ituba Daniel n'olulu odum. Daniel mebiri iwu nke alaeze site n'irube isi n'iwu Chineke. Ugha e gosiri Daraios mezuru site n'ikwalite nganga Daraios, si otu a gbochie ya imata ebumnobi ndi aghugho ya. Ugha na aghugho di n'akuko Daniel na olulu odum na-akowaputa irube isi nye Chineke di ka nkwulu megide Chineke na nupu isi, nke bukwa otu aghugho ahụ nwere akuku abuo nke obe, ma ihe iriba ama nke obe kwekorọ na ihe iriba ama nke iwu Sode.

Ntaramahuhu nke ike aghugho nke okpukpe bu isiokwu amuma Akwukwo Nso, dikwa ka eziokwu ahụ bu na ike okpukpe ahụ na-eduhie ike ochichi obodo.

“Ndi mmadu ahwo na e duhiewo ha. Ha na-ebokwa ibe ha ebubo na ha duru ha gaa n'onwu; ma ha niile jikotara onwe ha n'ikwatu ndi ozi ahuhu ikpe kacha ilu ha. Ndi ukochukwu na-adighi ntukwasị obi ekwuola amuma ihe ndi na-atọ nti; ha edugawo ndi na-ege ha nti ime ka iwu Chineke buru ihe efu na ikpagbu ndi ga-edebe ya n'idi nso. Ugbu a, n'ime nkuda mmuo ha, ndi nkuzi a na-ekwuputa n'ihu uwa oru aghugho ha. Iwe juputara n'igwe mmadu. ‘Anyi alaala n'iyi!’ ka ha na-eti mkpu, ‘ma unu bu ihe kpatara mbibi anyi;’ ha wee tugharia megide ndi ozuzu aturu ugha ahụ. Ndi ahụ n'onwe ha bu ndi kasi nwee mmasi n'ebe ha nọ n'oge gara aga ga-akpo ha onu n'onu aru kacha jogburu onwe ya. Aka ndi ahụ n'onwe ha nke kpoburu ha okpueze mmeri ga-ebuli ugbu a maka mbibi ha. Mma agha ndi e bu n'obi iji gbuo ndi nke Chineke ka a na-eji ugbu a bibie ndi iro ha. N'ebe niile e nwere esemokwu na iwufu obara.”
The Great Controversy, 655.

A ga-atugharikwuru ndi ndu okpukpe mgbe oge nnwale emechiela, n'ih na igwe aturu ha na-amata na e duhiere ha site n'ugha nke ndi ndu okpukpe gbasara. Ndi isi ala na ndi eze, tinyere ezinulo ha, ha niile natara otu ikpe mmegwara ahụ n'ih ugha ahụ ha gbasara. Mgbe Ilaija gburu ndi amuma ugha n'Ugwu Kamel, a na-anochi anya otu mmegwara ahụ n'“oke ala oma jijiji” nke Mkpughe isi nke iri na otu, mgbe a na-akwatu “puku asaa.”

N'otu awa ahụ kwa, e nwekwara nnukwu ala oma jijiji, otu uzọ n'uzọ iri nke obodo ahụ wee daa; n'ala oma jijiji ahụ ka e gburu puku mmadu asaa: ndi foduru wee tuo egwu, nye Chineke nke eluigwe otuto. Mkpughe 11:13.

N'ime mmezu nke nnukwu ala oma jijiji nke Mgbanwe French, puku asaa ahụ e gburu nochiri anya eze na ndi eze France. N'oge “awa” nke nnukwu ala oma jijiji ahụ, ya bu iwu Sode, puku asaa ahụ

a na-egbu n'ochiri anya ndi Adventist nke Ubochi nke Asaa ndi na-ehulata isi nye Rome, n'ihina naani ndi ahụ ghotara oru-iriba-ama nke Ubochi Izu Ike nke Ubochi nke Asaa ka na-anata akara nke anu ohia ahụ mgbe iwu Sode bjarutere.

“Mgbanwe nke Ubochi Izuike bu akara ma o bu ihe nnochianya nke ochichi uka Rom. Ndi, n'ighota ihe iwu nke anọ na-achọ, na-ahoro idebe ubochi izuike ugha n'onodu nke nke eziokwu, site n'ime nke a na-enye nsopuru nye ike ahụ nke naani ya ka o si n'aka ya bja iwu a. Akara nke anu ohia ahụ bu ubochi izuike nke papacy, nke uwa anabatala n'onodu nke ubochi nke Chineke hoputara.

“Ma oge a ga-anata akara nke anu ohia ahụ, dika e si hoputa ya n'amuma, erubeghi. Oge ule ahụ erubeghi. E nwere ezi Ndi Kraist n'ime uka nile, tinyere kwa otu Roman Katolik. A naghị ama onye o bula ikpe ruo mgbe ha natara ihè ahụ ma hụ oru diiri ha gbasara iwu nke anọ. Ma mgbe iwu ahụ ga-aputa nke na-amanye izuike ugha ahụ, ma mgbe nnukwu mkpu nke mmuo ozi nke ato ga-adọ ndi mmadu aka na nti megide ife anu ohia ahụ na oiyi ya, a ga-adota ahiri nke oma n'etiti ugha na eziokwu. Mgbe ahụ, ndi ahụ ka na-aga n'ihu n'ihe mmehie ga-anata akara nke anu ohia ahụ n'egedege ihu ha ma o bu n'aka ha.

“Site n'oso ka anyi na-abjarukwu nso n'oge a. Mgbe uka ndi Protestant ga-ejikota onwe ha na ike ochichi uwa iji kwado okpukpe ugha, nke nna nna ha ji ahuhu mkpagbu kacha njo n'ihina iguzogide ya, mgbe ahụ ka a ga-eji ikike jikotara onu nke uka na ochichi mee ka a debe Sabbath nke papal. A ga-enwe ndapu n'ezi okwukwe nke mba, nke ga-ejedebe naani n'ila mba n'iyi.” Bible Training School, February 2, 1913.

“Puku asaa” ndi a kwaturu n'“oge” nnukwu ala oma jijiji ahụ, ya bu iwu ubochi Sode, e jirikwa ha tynere “puku asaa” ndi juru ikpere nye Jezebel n'oge Elaija.

Ma esiwu m onwe m puku mmadu asaa n'Izrel, ikpere niile ndi na-akpoghi isiala nye Bel, na onu o bula nke na-esutughi ya onu. 1 Ndi Eze 19:18.

Ntuaka mbu banyere puku asaa na-akowa otu igwe ndi ntukwasi obi juru ikpere nye Jezebel, ebe ntuka ikpezu na-anochite anya ndi foduru nke na-ekpere Jezebel. Mgbe ochichi papacy meriri ala ahụ di ebube (anu ohia nke uwa nke Mkpughe isi nke iri na ato), n'oge iwu Sode, a na-“atughari” otu otu, ebe otu ozo na-agbanahu aka nchikwa nke Babilon, n'ihina na ozi ahụ ka e si na Babilon puta na-amalite mgbe ahụ.

O ga-abanyekwa n'ala ahụ di ebube, a ga-emekwa ka otutu mba daa; ma ndi a ga-agbapu n'aka ya, ya bu, Edom, na Moab, na ndi isi nke umu Amon. Daniel 11:41.

Okwu ahụ bu “mba” bu okwu agbakwunyere, n'ihina na a naghị “akwatu” otutu mba n'oge iwu Uka, kama otutu ndi Seventh-day Adventist n'otu n'otu ka a na-akwatu, n'ihina na n'oge ahụ o bu naani ha ka a na-aju ajuju banyere ihè nke mmuo-ozi nke ato. Ha bu “otutu” ahụ, n'ihina na ha bu ndi a kporo ka ha so n'etiti ndi natara akara nke Chineke, ma ha juru okpukpo ahụ.

O siri ya, Enyi, ole otu i si bata ebe a n'enweghi uwe agbamakwuko? Ma onu ya dara jii. Mgbe ahụ eze siri ndi ozi ya, Ke ya aka na ukwu, kporo ya puo, tuba ya n'ochichiri nke di n'ez; n'ebe ahụ ka a ga-enwe ikwa akwa na ita ikikere ezé. N'ihina na otutu ka a kporo, ma ole

na ole ka a hoputara. Matiu 22:12–14.

Nraranye nke ndi isi na ndi isi ala no n'isi nke isii nke Daniel na-akowaputa ntaramahuhu nke ike okpukpe nke na-eduhie ike ochichi.

Eze nyere iwu, a kpotakwa ndi ikom ahụ ndi boro Daniel ebubo, tuba ha n'olulu odum, ha onwe ha, umu ha, na ndi nwunye ha; odum wee merie ha, wee nyajisia okpukpu ha niile, tupu ha eruo n'ala ala olulu ahụ. Daniel 6:24.

Anyi ga-aga n'ihu n'akwukwo Daniel n'isiokwu na-esonu.

Ginikwa ka m ga-ekwukwa ozo? n'ih na oge agaghi ezuru m ikọ banyere Gedeon, na banyere Berak, na banyere Samson, na banyere Jefta; nakwa banyere Devid, na Samuel, na banyere ndi amuma: ndi sitere n'okwukwe meriri alaeze di iche iche, ruru ezi omume, nata nkwa di iche iche, mechikwa onu odum. Ndi Hibru 11:32, 33.